

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.0640.71.2022.ML

Warszawa, 3 listopada 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy - Kodeks
postępowania cywilnego oraz ustawy -
Kodeks postępowania karnego (druk nr
2598).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego
oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego
(druk nr 2598)

I. Przedmiot projektu ustawy i istota projektowanej zmiany

Projekt przewiduje zmiany w dwóch ustawach: ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.), dalej: k.p.c., oraz ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1395), dalej: k.p.k.

Zmiany w obrębie art. 139 k.p.c. zakładają nadanie nowego brzmienia § 1¹ oraz dodanie § 1². W przepisach tych została dodana, obok istniejących obecnie regulacji, możliwość odbierania przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej oraz złożonych we właściwym urzędzie gminy przez osoby legitymujące się pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego, zawierającym umocowanie do odbioru takiej korespondencji. Projektowana zmiana skutkować będzie koniecznością dokonania odpowiednich korekt w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 132 k.p.c.

Z kolei zmiany w obrębie art. 133 k.p.k. zakładają dodanie § 2aa i nadanie nowego brzmienia w § 2 b zdaniu pierwszemu. W powołanych przepisach dodana została, obok istniejących obecnie regulacji, możliwość odbierania przesyłek sądowych awizowanych w placówce pocztowej, przez osoby legitymujące się pełnomocnictwem sporządzonym w formie aktu notarialnego, zawierającym umocowanie do odbioru takiej korespondencji. Podobnie jak w przypadku k.p.c. konieczna będzie korekta rozporządzenia wykonawczego wydawanego na podstawie art. 133 § 2c k.p.k.

Zdaniem projektodawcy umożliwienie odbioru korespondencji sądowej przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego nie będzie powodowało zwiększenia niebezpieczeństwa kwestionowania faktu otrzymania przesyłki sądowej. Przede wszystkim ze względu na okoliczność, że czynność notarialna, jaką jest sporządzenie aktu notarialnego, poprzedzona jest obowiązkowym stwierdzeniem

tożsamości osób biorących udział w czynności, ich zdolności do czynności prawnych, jak również szeregu innych weryfikacji dokonywanych przez notariusza. Zakres danych zapisywanych w akcie notarialnym jest znacząco szerszy od zakresu danych wpisywanych chociażby w pełnomocnictwo pocztowe w rozumieniu Prawa pocztowego, które jest uznana przez ustawodawcę formą odbioru przesyłki sądowej przez pełnomocnika. Projektodawcy zwrócili także uwagę, że zgodnie z obecnie obowiązującym stanem prawnym pisma sądowe mogą być doręczane dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Ustawodawca więc zadecydował *de facto* za adresata, kto może odebrać w jego imieniu przesyłkę sądową. Niezrozumiałym – zdaniem projektodawcy – byłoby więc przesądzenie, że w gorszej sytuacji od osób powołanych wyżej byłby adresat i osoba, której zaufał i udzielił pełnomocnictwa w najwyższej formie dokumentu, tj. formie aktu notarialnego.

II. Uwagi szczegółowe

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w Ministerstwie Sprawiedliwości były prowadzone prace analityczne i koncepcyjne nad wprowadzeniem do *Kodeksu postępowania cywilnego* możliwości odbioru przesyłek sądowych na podstawie pełnomocnictwa notarialnego. Znalazły one pierwotnie swoje odzwierciedlenie w *projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw* (numer wpisu do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD156). Jednakże na skutek krytycznych uwag zgłoszonych do tego rozwiązania w trakcie uzgodnień wewnątrzresortowych, projektodawca ostatecznie zrezygnował z niego. Uznano bowiem, że ryzyka związane z wprowadzeniem do porządku prawnego omawianej regulacji przewyższają korzyści potencjalnie z niej płynące.

Celem, do którego powinien dążyć projektodawca rozważając zmiany w przepisach określających zasady doręczeń pism sądowych, jest nie tylko ułatwienie odbioru tego rodzaju przesyłki, lecz przede wszystkim zapewnienie prawidłowego i skutecznego jej doręczenia oraz stworzenie stanu pewności co do tegoż doręczenia. Z doręczeniami pism sądowych wiąże się bowiem szereg doniosłych skutków procesowych. Co za tym idzie przepisy regulujące kwestię doręczeń powinny być skonstruowane w sposób minimalizujący

możliwość kwestionowania przez uczestników postępowania faktu otrzymania przesyłki pochodzącej od sądu.

W tym kontekście zachodzą podstawy do przyjęcia, że w sytuacji awizowania przesyłki sądowej przez doręczającego najlepsze gwarancje prawidłowości i skuteczności jej doręczenia, eliminujące w szczególności możliwość podniesienia zarzutu, że pełnomocnictwo wygasło przed wydaniem awizowanej korespondencji, daje pełnomocnictwo pocztowe. W celu udzielenia takiego pełnomocnictwa adresat musi złożyć operatorowi pocztowemu w obecności pracownika pocztowego lub w przypadku, gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie – w miejscu jego pobytu, pisemne oświadczenie o udzieleniu innej osobie pełnomocnictwa do odbioru przesyłek, które obejmuje imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość osoby udzielającej pełnomocnictwa, zakres pełnomocnictwa, a także imię i nazwisko oraz rodzaj, serię i numer dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość pełnomocnika [art. 38 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896) w zw. z § 32 ust. 2 t.j. Regulaminu świadczenia usług powszechnych – załącznik do Uchwały Nr 258/2020 Zarządu Poczty Polskiej S.A. z dnia 22 grudnia 2020 r.]. Natomiast odwołanie pełnomocnictwa pocztowego może nastąpić w każdym czasie (art. 38 ust. 5 Prawa pocztowego). Wydaje się, że aby odwołanie to odnosiło oczekiwany skutek, powinno zostać skierowane do operatora pocztowego. Na tego rodzaju konieczność wskazuje pośrednio art. 38 ust. 6 Prawa pocztowego, który przewiduje możliwość pobierania przez operatora opłaty za odwołanie pełnomocnictwa pocztowego.

Odmienne ma się rzecz, jeżeli chodzi o odwołanie pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego. Zgodnie z art. 101 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360), dalej: k.c., w zw. z art. 92 k.p.c., pełnomocnictwo takie może być odwołane w każdym czasie, chyba że mocodawca zrzekł się odwołania pełnomocnictwa z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa. Odwołanie pełnomocnictwa nie wymaga zachowania szczególnej formy nawet wtedy, gdy forma taka jest przewidziana dla udzielenia pełnomocnictwa (tak M. Pazdan w: Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Pietrzykowski, t. I, s. 405; tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 listopada 1998 r., II CKN 866/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 66). Odwołanie pełnomocnictwa jest jednostronną czynnością prawną, która dochodzi do skutku przez złożenie przez mocodawcę oświadczenia woli o odwołaniu pełnomocnictwa.

Mocodawca ma prawo do odwołania pełnomocnictwa w każdym momencie trwania tego stosunku prawnego, a ponadto dopuszczalność odwołania nie zależy od zaistnienia jakichkolwiek przyczyn. Oświadczenie o odwołaniu pełnomocnictwa następuje z chwilą dotarcia do pełnomocnika oświadczenia o odwołaniu w taki sposób, że mógł on się zapoznać z jego treścią (art. 61 § 1 i 2 k.c.). Na marginesie zauważyć należy, że dla skuteczności odwołania pełnomocnictwa nie jest konieczny zwrot dokumentu pełnomocnictwa. W konsekwencji, jeżeli dojdzie do odwołania pełnomocnictwa udzielonego w formie aktu notarialnego, pracownik placówki pocztowej albo urzędu gminy nie będzie miał o tym wiedzy, przez co może wydać przesyłkę sądową osobie nieuprawnionej. To z kolei może prowadzić do bardzo łatwego – a mającego na celu np. uniknięcie skutków procesowych związanych z doręczeniem przesyłki sądowej – zakwestionowania prawidłowości dokonanego doręczenia. Strona postępowania, ale także świadek, czy biegły sądowy, jeżeli będzie chciał osiągnąć wskazany powyżej cel, mógłby podnieść zarzut, że pełnomocnictwo zostało skutecznie odwołane, a pomimo to „pełnomocnik” – posługując się w placówce operatora pocztowego albo w urzędzie gminy niezwróconym dokumentem pełnomocnictwa – odebrał przesyłkę i o fakcie tym nie powiadomił byłego już mocodawcy (adresata przesyłki). W takiej sytuacji, o ile pełnomocnik nie zaprzeczy twierdzeniom mocodawcy, że nastąpiło odwołanie pełnomocnictwa, sąd obiektywnie nie będzie dysponował żadnym środkiem pozwalającym na weryfikację twierdzeń adresata przesyłki o wadliwym doręczeniu. Innymi słowy sąd jest pozbawiony jakiegokolwiek możliwości zweryfikowania twierdzeń strony i „byłego pełnomocnika”, że pełnomocnictwo notarialne zostało odwołane w formie ustnej przed datą odebrania korespondencji sądowej.

Kolejnym aspektem, którego nie można pomijać, a który również niesie ze sobą czynnik ryzyka, jest weryfikacja przedkładanego pełnomocnictwa notarialnego. Z oczywistych względów odpowiedzialność w tym zakresie zostanie nałożona na pracownika placówki pocztowej lub urzędu gminy. W przypadku okazania przez pełnomocnika dokumentu pełnomocnictwa pracownikowi placówki pocztowej lub właściwego urzędu gminy pojawia się pytanie, czy zostanie odróżnione np. pełnomocnictwo w formie aktu notarialnego od pełnomocnictwa z podpisem notarialnie poświadczonym. Znajomość elementów aktu notarialnego nie jest przecież wiedzą powszechną, nadto nie jest wymagana od pracowników placówek pocztowych oraz urzędu gminy. Błędna ocena umocowania do odbioru przesyłki sądowej pociągnie zaś za sobą wydanie jej osobie nieuprawnionej, co z kolei będzie skutkować możliwością podniesienia zarzutu nieprawidłowego doręczenia.

Naturalnie Rząd nie traci z pola widzenia regulacji dotyczących Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych (art. 92a ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, Dz. U. z 2022 r. poz. 1799). Jednakże zwrócić trzeba uwagę, że zgodnie z art. 92a § 1 zd. 2 Prawa o notariacie Krajowa Rada Notarialna w zakresie i na zasadach określonych w przepisach szczególnych zapewni notariuszom, sądom oraz innym organom państwowym uprawnionym na podstawie tych przepisów dostęp do Repozytorium oraz bezpieczeństwo Repozytorium, w szczególności ochronę danych zgromadzonych w Repozytorium przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą. Co za tym idzie placówki pocztowe, jako nienależące do żadnej z powyżej wymienionych podmiotów, nie mają dostępu do Repozytorium. Oddzielną natomiast kwestią są możliwości techniczne dostępu placówek pocztowych do takiej bazy danych. Weryfikacja dokumentu pełnomocnictwa musiałaby zatem następować w sposób tradycyjny, tj. za okazaniem go pracownikowi pocztowemu lub urzędu gminy, co może prowadzić do opisanych w powyższym akapicie problemów.

Jeżeli natomiast przyjąć interpretację, że pełnomocnictwo upoważniające do odbioru korespondencji sądowej mogłoby zostać udzielone przed zagranicznym notariuszem (w uzasadnieniu projektodawca wskazuje wszak na niedogodności w odbiorze korespondencji sądowej z poczty, które dotyczą osoby przebywające przez dłuższy czas poza granicami RP), to trudno wymagać od pracownika placówki pocztowej lub urzędu gminy aby oceniał, czy pełnomocnictwo udzielone za granicą jest ważne lub skuteczne na gruncie prawa polskiego i powinno stanowić podstawę wydania korespondencji sądowej, czy też nie. Patrząc przez pryzmat zasady bezpieczeństwa prawnego, nie można bowiem pomijać różnorodności systemów prawnych w poszczególnych krajach oraz różnych ról, jakie mogą w nich pełnić notariusze.

Z powyższych względów nie sposób zgodzić się z twierdzeniem projektodawcy przedstawionym w uzasadnieniu do projektu, że „umożliwienie odbioru korespondencji sądowej przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego nie będzie powodowało zwiększenia niebezpieczeństwa kwestionowania faktu otrzymania przesyłki sądowej.”.

Niejako na marginesie powyższych rozważań należy podnieść, że doręczenia dla osoby fizycznej dokonuje się co do zasady pod jej adresem zamieszkania. Siłą rzeczy do takiego adresu przypisana jest tylko jedna placówka pocztowa. Oznacza to, że osoba planująca

długotrwałą nieobecność, w tym pobyt za granicą, ma możliwość zaaranżowania swoich spraw w taki sposób, aby uprzednio udzielić pełnomocnictwa w stosownej placówce pocztowej. Równolegle możliwe jest też, aby udzielić wskazanej osobie pełnomocnictwa procesowego o charakterze ogólnym obejmującego zakresem tzw. „pełnomocnictwo do doręczeń”. Warto nadmienić, że ta ostatnia instytucja jest reformowana przez rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD156), który wkrótce będzie przedmiotem prac Sejmu (druk sejmowy nr 2650).

Omawiając zagadnienie doręczeń korespondencji sądowej, wspomnieć wypada o funkcjonującym na gruncie *Kodeksu postępowania cywilnego* od 7 listopada 2019 r. tzw. „doręczeniu komorniczym”, tj. doręczeniu pozwu lub innego pisma procesowego wywołującego potrzebę podjęcia obrony praw pozwanego przez komornika sądowego. Instytucja ta w zasadzie zlikwidowała tzw. fikcję doręczenia, tj. uznanie za doręczoną niepodjętą przesyłkę sądową, uprzednio dwukrotnie awizowaną. Doręczenie komornicze zmierza zatem do zwiększenia skuteczności doręczenia korespondencji sądowej adresatowi. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – *Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw* (UD156) zakłada zmiany w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1168 z późn. zm.) przewidujące możliwość doręczenia przez komornika pisma sądowego dorosłemu domownikowi, którego zastano pod adresem, chyba że z posiadanych informacji wynika, że pismo powinno zostać doręczone do rąk własnych adresata.

Przytoczona argumentacja przemawia także za negatywną oceną proponowanych przez projektodawcę zmian w *Kodeksie postępowania karnego*. Podobnie jak w postępowaniu cywilnym, tak również w postępowaniu karnym z doręczaniem pism sądowych związanych jest szereg istotnych skutków procesowych, w tym przypadku dotyczących oskarżonego i pozostałe strony, obrońców, pełnomocników, świadków czy biegłych będących adresatami pisma.

Zgodnie z art. 132 § 1 k.p.k. regułą jest, że pismo powinno być doręczane adresatowi osobiście. Wyjątki od tej zasady są nieliczne i z reguły ograniczają się jedynie do takich sytuacji, gdy zachodzi duże prawdopodobieństwo przekazania przesyłki adresatowi przez inną osobę.

Zauważyć należy, że przepisy dotyczące doręczeń w postępowaniu karnym były nowelizowane ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – *Kodeks*

postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. poz. 1070 i 2103) oraz ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.1694).

W szczególności w/w ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. został dodany art. 132 § 1a k.p.k., który stanowi, że: „*Na wniosek adresata doręczenie może być dokonane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W tym wypadku pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego, o którym mowa w art. 131 § 1 pkt 1, składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata*”.

W postępowaniu karnym, zgodnie z art. 132 § 2 k.p.k., w razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu pismo doręcza się dorosłemu domownikowi. W razie nieobecności domownika pismo doręcza się administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli podejmą się oddać pismo adresatowi. Ponadto przepis art. 132 § 3 k.p.k. przewiduje doręczenie pism za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej i w takim wypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

Z uwagi na gwarancje procesowe oskarżonego zgodnie z art. 132 § 4 k.p.k.: „*Przepisów § 2 i 3 oraz art. 133 § 3 nie stosuje się do doręczenia oskarżonemu zawiadomienia o pierwszym terminie rozprawy głównej, terminie posiedzenia, o którym mowa w art. 341 § 1, art. 343 § 5, art. 343a i art. 420 § 1, oraz doręczenia wyroku, o którym mowa w art. 500 § 1*”.

W sytuacji niemożności dokonania czynności doręczenia korespondencji w sposób opisany w art. 132 k.p.k. uregulowania art. 133 k.p.k. pozwalają na dokonanie doręczenia zastępczego, tj. przepisy przewidują konieczność dwukrotnego tzw. awizowania przesyłki. Przesyłkę awizowaną może odebrać adresat. W razie bezskutecznego upływu terminu do odbioru należy czynność zawiadomienia powtórzyć jeden raz. W razie dokonania tych czynności pismo uznaje się za doręczone.

Z kolei ze względu na okoliczność, że w praktyce doręczeń korzystanie z pełnomocnika pocztowego w rozumieniu Prawa pocztowego ułatwia odbieranie korespondencji zmieniono przepisy Kodeksu postępowania karnego poprzez dodanie ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta – przepisu art. 133 § 2a k.p.k., który umożliwił odebranie w placówce pocztowej na podstawie pełnomocnictwa pocztowego, pisma adresowanego do obrońcy albo pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Następnie ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – *Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw* poszerzono krąg osób, uprawnionych do skutecznego odbierania pism organów procesowych za pośrednictwem pełnomocnika pocztowego.

Zgodnie z aktualnie obowiązującą treścią przepisu art. 133 § 2a k.p.k.: „*Pismo pozostawione w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, adresowane do:*

- 1) *obrońcy albo pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym,*
 - 2) *osoby, której stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej*
- *może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w rozumieniu tej ustawy*”.

W § 2b tego artykułu wskazane jest, że stwierdzenie, że stan zdrowia osoby, która udzieliła pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobiste odebranie pisma w placówce pocztowej, następuje na podstawie zaświadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej wystawionego na wniosek tej osoby lub osoby upoważnionej na podstawie pełnomocnictwa pocztowego. Z kolei zgodnie z § 2c Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, tryb wydania zaświadczenia, o którym mowa w § 2b, jego formę oraz wzór zaświadczenia wystawianego w formie papierowej, mając na uwadze konieczność zapewnienia skuteczności dokonania doręczenia oraz właściwej realizacji gwarancji procesowych adresata pisma. Przepis § 3 wskazuje ponadto, że „*Pismo można również pozostawić osobie upoważnionej do odbioru korespondencji w miejscu stałego zatrudnienia adresata*”.

Zakres podmiotowy możliwości dokonywania doręczeń za pośrednictwem pełnomocnika pocztowego celowo został poszerzony tak, aby pozostał w ścisłym związku z kwestią zapewnienia rzeczywistego dotarcia pisma sądowego do rąk adresata. Specyfika postępowania w sprawach karnych powoduje, że ta potrzeba występuje w większym stopniu niż w innych postępowaniach sądowych. Chodzi przede wszystkim o względy gwarancyjne w odniesieniu do oskarżonych, trudności z ustaleniem i dotarciem do świadków, którzy w zdecydowanej większej mierze niż w sprawach cywilnych, rodzinnych i gospodarczych są przypadkowymi obserwatorami relewantnych dla postępowania zdarzeń i rzadziej mają faktyczne relacje ze stronami, oraz większe znaczenie zasady prawdy materialnej w procesie karnym.

Ponadto mając na względzie wagę, jaką w postępowaniu karnym przywiązuje się do rzeczywistego doręczenia pism adresatowi (obserwowane w praktyce mniejsze zdyscyplinowanie świadków niż w postępowaniu cywilnym, dalej idący rygoryzm co do zasady bezpośredniości w przeprowadzaniu dowodów, pojawiająca się konieczność poszukiwania miejsca pobytu świadków, stosowanie wobec nich środków przymusu, włącznie z aresztowaniem), ustawodawca zdecydował o odbiorze pism przez pełnomocników pocztowych (poza adresowanymi do obrońcy albo pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym) – wyłącznie w odniesieniu do osób, które z przyczyn zdrowotnych nie mogą samodzielnie odebrać pisma w domu ani w placówce pocztowej.

Przechodząc w tym miejscu do wskazywanej w uzasadnieniu projektu okoliczności, że niektóre osoby z powodów zdrowotnych nie mogą udać się do placówki pocztowej w celu udzielenia pełnomocnictwa pocztowego, co miałoby przemawiać za wprowadzeniem pełnomocnictwa notarialnego do odbioru korespondencji sądowej, należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 38 ust. 3 Prawa pocztowego *„Pełnomocnictwa pocztowego adresat udziela w obecności pracownika operatora pocztowego w placówce pocztowej tego operatora lub w przypadku gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie, w miejscu jego pobytu, okazując dokument potwierdzający tożsamość.”*. Oznacza to, że pełnomocnictwa można udzielić także w miejscu pobytu adresata. W myśl art. 38 ust. 4 Prawa pocztowego operator pocztowy może określić w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub regulaminie usług powszechnych inne przypadki, w których może być udzielone pełnomocnictwo pocztowe poza placówką operatora pocztowego.

Nie bez znaczenia dla usprawnienia procesu doręczania korespondencji sądowej pozostaje także ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 z późn. zm.), w której przewidziano, że sądy i trybunały, komornicy, prokuratura, organy ścigania i Służba Więzienna są obowiązane stosować przepisy ustawy w zakresie doręczania korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej od dnia 1 października 2029 r. (art. 155 ust. 7 ustawy).

Dodatkowo w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace analityczno-koncepcyjne zmierzające do poszerzenia funkcjonalności Portalu Informacyjnego, w szczególności z myślą o osobach nie będących profesjonalnymi pełnomocnikami. Celem prac jest umożliwienie wymiany korespondencji sądowej na linii strona – sąd – strona. Wyeliminowałoby to ryzyka

związane np. z wypowiedzeniem pełnomocnictwa, a jednocześnie zwiększyłyby komfort strony, gdyż odbieranie i wysyłanie korespondencji mogłoby się odbywać z dowolnego miejsca na świecie.

Z powyższych względów Rada Ministrów negatywnie opiniuje przedłożony *poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego* (druk nr 2598).

